

Roman Loth

Podyplomowe Studium Edytorsko-Tekstologiczne

Biuletyn Polonistyczny 23/4 (78), 1-5

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT BADAŃ LITERACKICH

BIULETYN
POLONISTYCZNY

KWARTALNIK

Rok XXIII

Grudzień 1980

Zeszyt 4 (78)

KRONIKA KRAJOWA

Z ŻYCIA PLACÓWEK NAUKOWYCH

PODYPLOMOWE STUDIUM EDYTORSKO-TEKSTOLOGICZNE

W listopadzie 1979 r. zostało uruchomione dwusemestralne podyplomowe Studium Edytorsko-Tekstologiczne, zorganizowane przez Wydział Polonistyki UW oraz Instytut Badań Literackich PAN. Inicjatywa powołania ośrodka kształcącego edytorów-tekstologów miała źródło w przekonaniu, że znajomość problematyki tekstologicznej i edytorskiej wśród młodych pracowników naukowych oraz redaktorów pozostawia wiele do życzenia; że ogłasza-

nie edycji krytycznych o wysokiej jakości jest sprawą wielkiej wagi dla rozwoju nauki o literaturze, a także dla upowszechnienia poprawnej postaci tekstów literackich. Wydania takie mogą powstawać jedynie przy ścisłym współdziałaniu pracowników naukowych i redaktorów wydawnictw. Toteż Studium zostało zorganizowane przede wszystkim z myślą o tych dwu grupach, a w jego programie szczególny nacisk położono na problematykę tekstologiczną i edytorsko-naukową, ograniczając zagadnienia techniczno-redaktorskie do koniecznego minimum. (Zagadnienia te są zresztą przedmiotem nauczania na kursach szkolenia zawodowego redaktorów, prowadzonych m.in. przez Polskie Towarzystwo Wydawców Książek.)

Prowadzenie Studium objęli: z ramienia Uniwersytetu - dr M. Grabowska, ze strony Instytutu Badań Literackich PAN - niżej podpisany.

W pierwszym, w pewnym sensie eksperymentalnym, roku działalności Studium przyjęto 27 osób, z czego 4 wycofały się wkrótce po rozpoczęciu zajęć. 19 słuchaczy ukończyło naukę w terminie. Kandydaci rekrutowali się przede wszystkim spośród absolwentów filologii polskiej, jakkolwiek w gronie słuchaczy znaleźli się również magistrowie innych filologii (klasycznej, germańskiej, rosyjskiej) oraz bibliotekoznawstwa. W zespole tym reprezentowane były następujące grupy zawodowe: pracownicy naukowo-dydaktyczni i naukowcy uczelni oraz instytutów naukowych; doktoranci IBL PAN; pracownicy oficyn wydających literaturę piękną; wreszcie poloniści pracujący w innych zawodach, niezgodnych z kierunkiem ukończonych przez nich studiów. To rozstrzeżenie kwalifikacji i specjalizacji zawodowych uznane zostało w podsumowaniu doświadczeń pierwszego roku nauczania za niewłaściwe; postanowiono też rekrutację przyszłoroczną prze-

prowadzić wyłącznie spośród magistrów filologii polskiej, ograniczając przyjęcia do osób pracujących naukowo (względnie doktorantów) lub związanych z redagowaniem literatury pięknej.

Program Studium został oparty na koncepcji krótkich (2 - 8-godzinnych, najczęściej zaś 4-godzinnych) cykli wykładowych, prowadzonych przez wielu wykładowców. Pozwoliło to na wzbogacenie problematyki i zaprezentowanie różnych warsztatów i stanowisk teoretyczno-metodologicznych. Koncepcja ta zgodna była z podstawowym zamysłem dydaktycznym, którym nie było przekazanie jednolitego systemu wskazówek postępowania edytorskiego, lecz ukazanie różnorodności i wielości problemów oraz różnych możliwości ich rozwiązywania. Jedynie dwa wykłady miały charakter kursowy i objęły po kilkanaście godzin wykładowych: red. Z. Lewinówny "Podstawy pracy edytorskiej (warsztat wydawcy)" oraz doc. dr hab. R. Lotha "Podstawowe pojęcia tekstologii i edytorstwa naukowego". Wybrane zagadnienia edytorskie, związane z poszczególnymi epokami historycznoliterackimi, omawiali: wiek XVI-XVII (problematyka edytorstwa tekstów łacińskich literatury polskiej) - doc. dr hab. J. Axer; w. XVII - prof. dr J. Pelc, dr M. Korolko; w. XVIII - dr J. Jackl, dr A. Guzek; romantyzm - prof. dr Z. Stefanowska, red. M. Bizan; pozytywizm - mgr M. Bokszczanin, doc. dr hab. S. Fita; Młodą Polskę - dr J. Kądziela, doc. dr hab. R. Loth; dwudziestolecie międzywojenne - doc. dr hab. A. Kowalczykova. Zagadnienia specjalne przedstawili: J.W. Gomulicki ("Wiersz nieznanego poety. Rozwiązanie zagadki domniemanego wiersza Mickiewicza"; "Z problematyki emendacji tekstów Słowackiego"; "Formowanie się tekstu wiersza - na przykładzie jednego z utworów Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej"); prof. dr I. Ichnatowicz (edytorstwo archiwaliów); dr H. Kapełus (zagadnienia edytorstwa tekstów folklorystycznych); doc. dr hab. B.

Koc (zagadnienia rękopisoznawstwa, problemy edytorskie listów); doc. dr hab. R. Loth (organizacja warsztatu edytora); doc. dr hab. J. Puzynina (problematyka językowa tekstów staropolskich). Łącznie w zajęciach dydaktycznych uczestniczyło 20 wykładowców, w tym 5 z Uniwersytetu Warszawskiego i 8 z Instytutu Badań Literackich PAN. Tylko nieznaczna część zajęć (w ocenie kierownictwa Studium: zbyt mała) miała charakter ćwiczeniowy lub konwersatoryjny; zdecydowanie przeważały wykłady.

Studium ma funkcjonować jako impreza stała. W kolejnym, drugim roku jego istnienia o przyjęcie ubiegać się mogą - jak była mowa wyżej - osoby posiadające tytuł magistra filologii polskiej. Przyjęcie na Studium uzależnione jest od pomyślnego wyniku wstępnego kolokwium kwalifikacyjnego z zakresu problematyki edytorsko-tekstologicznej. Zajęcia odbywają się raz w tygodniu, w soboty, w godz. 11-15 w gmachu Polonistyki UW (Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28). Tamże mieści się sekretariat Studium (pok. 20, tel. 26-58-67). Kurs roczny kończy się napisaniem pracy zaliczeniowej oraz egzaminem końcowym. Absolwenci otrzymują świadectwa ukończenia Studium. Nauka jest bezpłatna (jeśli nie liczyć opłat związanych z wydaniem świadectwa).

Program Studium w drugim roku jego istnienia - 1980/81 - w ogólnym zarysie pokrywać się będzie z przedstawionym wyżej programem ubiegłego roku akademickiego. Drobne korekty zmierzać będą ku zwiększeniu ilości ćwiczeń praktycznych i spotkań typu konwersatoryjnego oraz nieznacznie zmienionym proporcjom czasu poświęcanego poszczególnym przedmiotom.

Trudno po pierwszym roku działalności Studium kusić się o określenie efektywności kształcenia. Można, co najwyżej, wyrazić nadzieję, że kilka osób spośród absolwentów Studium podejmie

w przyszłości bezpośrednio prace edytorsko-naukowe. Świadczyć o tym mogą ich obecne zainteresowania i prace już rozpoczynane lub prowadzone. Część absolwentów niewątpliwie będzie miała (lub już ma) kontakt z edycjami naukowymi jako redaktorzy w instytucjach wydawniczych. W tych przypadkach - jak można się spodziewać - bliskie zapoznanie się z teorią i metodą edytorstwa naukowego będzie procentować w doskonalszych opracowaniach tych tak trudnych redakcyjnie prac.

Doc. dr hab. Roman Loth

INSTYTUT LITERATURY I KULTURY POLSKIEJ
UNIwersytetu Śląskiego w Katowicach
(1977—1980)*

Instytut Literatury i Kultury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego powstał, równocześnie z Instytutem Języka Polskiego, w r. 1977 - utworzony z dawnego Instytutu Filologii Polskiej. Na stanowisko dyrektora I LiKP został powołany doc. dr hab. W. Nawrocki, zastępcami dyrektora zostali prof. dr I. Opacki i doc. dr hab. Z.J. Nowak.

Od r. 1978 dyrektorem jest prof. dr I. Opacki, zaś funkcje zastępców pełnią - doc. dr hab. Z.J. Nowak i doc. dr hab. E. Udalska.

W roku 1977 powołano również Radę Naukową I LiKP, której przewodniczącym został prof. dr B. Zakrzewski. W r. 1978 powołano kolejną Radę Naukową I LiKP, której przewodnictwo objął prof. dr T. Bujnicki.

W skład I LiKP wchodzi następujące Zakłady: Teorii Literatury, Historii Literatury Staropolskiej, Oświeceniowej i Roman-